

SAVONLINNAN SEURAKUNNAN YMPÄRISTÖOHJELMA 2025-2030

Hyväksytty kirkkoneuvostossa nn.nn.nnnn

(6 §) Kirkkohallitus _____

SAVONLINNAN SEURAKUNTA

Sisällysluettelo

1. Johdanto
2. Esipuhe
3. Toiminta ja talous
4. Ympäristökasvatus
5. Jätehuolto ja kiertotalous
6. Ruoka ja keittiöt
7. Energia, kiinteistöt ja kiinteistönhoito
8. Hautausmaat ja viheralueet
9. Metsät ja muut luontoalueet
10. Liikenne

1. Johdanto

Tämä on Savonlinnan seurakunnan ympäristöohjelma vuosille 2025–2030. Ohjelma on tehty kirkon ympäristödiplomin uusimman (2020) painoksen mukaisesti.

Ympäristöohjelman taustalla on seurakunnassa toteutettu laaja ympäristökatselmus kevään 2024 aikana.

Ohjelman avulla Savonlinnan seurakunta haluaa sitoutua luomakunnan varjeluun, tiedostaa seurakunnan toiminnan ympäristövaikutukset ja kehittää työkaluja ympäristötyön jatkuvaan kehittämiseen.

Tähän ympäristöohjelmaan on kirjattu seurakunnan ympäristötavoitteet, jotka on aikataulutettu ja toimenpiteille on nimetty vastuuhenkilö(t). Tähän ohjelmaan on koottu kaikki ne asiat, joita tulevalla diplomikaudella (2025–2030) on tarkoitus ylläpitää ja kehittää.

Seurakunnan ympäristövastaavana toimii talousjohtaja Heli Muhonen.

Ympäristödiplomityöryhmään kuuluvat palvelusihteerit Marja-Leena Brusin (sihteerit), ylipuutarhuri Pasi Inkinen, nuorisotyönohjaaja Sari Kaunismäki, johtava diakoniatyöntekijä Mari Kulmala, pääemäntä Helena Lybeck, talousjohtaja Heli Muhonen (puheenjohtaja), kiinteistöpäällikkö Markus Pehkonen (varapuheenjohtaja), aluekappalainen Sanni Rissanen, kirkkoneuvoston jäsen Juho Tiainen ja kirkkovaltuuston jäsen Sini Yläsaari. Asiantuntijajäsenenä toimii tiedottaja Anna-Kaisa Mannonen.

2. Esipuhe

Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan.

Vanhin ja kirkkomme messussa useimmin käytetty uskontunnustus alkaa sanoituksella Jumalasta, joka on kaiken Luoja. Raamatun mukaan Jumala antoi luomisen yhteydessä ihmisille tehtävän: varjelkaa luomakuntaa. Kyse on yhteisen kotimme suojelemisesta, kuten paavi Franciscus kirjoitti kiertokirjeessään Laudato si'. (Ole ylistetty)

Yhteisen kotimme perustukset ovat nyt koetuksella. Ekologisesta epäkuntoisuudesta kertovat ilmaston kuumeneminen, merten saastuminen ja luonnon monimuotoisuuden katoaminen. Ne ovat kaikki ihmiskunnan aikaansaannoksia, joista olemme vastuussa myös tuleville sukupolville. Siksi tarvitsemme kokonaisvaltaista muutosta.

Patriarkka Bartolomeus puhuu uudistumisesta, joka lähtee huomaamisesta: ”Siinä määrin kuin me kaikki aiheutamme pieniä ekologisia vahinkoja, meidän on tunnistettava oma osuutemme, pieni tai suuri, ympäristön turmeltumiseen ja tuhoutumiseen.”

Tunnistamisen lisäksi tarvitaan toivoa, joka on perusta tulevaisuususkolle. Siksi kirkkojen rooli ympäristön suojelemisessa ja ympäristövastuullisen elämäntavan omaksumisessa on keskeinen. Emme tähtää muutokseen pelon ja uhkakuvien vuoksi, vaan rakkaudesta lähimmäisiin ja luomakuntaa kohtaan. Tämä toivoon perustuva toiminta saa aikaan kestävää muutosta.

Luonnon äärellä voi syventyä myös oma hengellinen elämä. Viisauden kirjassa tämä sanoitetaan hyvin. ”Kun katsoo suurta ja kaunista luomakuntaa, katsoo samalla sen tekijää.” (Viisauden kirja 13:5)

3. Toiminta ja talous

- Teemme seurakunnan päästövähennysohjelman vuosien 2025–2027 aikana ja olemme hiilineutraali seurakunta vuonna 2030.
- Teemme toiminta- ja taloussuunnitelmassa entistä näkyvämmäksi ympäristötyön ja siihen osoitetun rahoituksen. (2025-)
- Raportoimme toimintakertomuksessa selkeästi ja avoimesti ympäristöohjelman edistymisestä.
- Tarkistamme hankintaohjeen sisällöt vuosittain ja lisäämme aiheeseen liittyvää koulutusta työntekijöille. (2025-)
- Lisäämme ympäristömerkittyjen tuotteiden sekä uusio- ja kierrätystuotteiden määrää vähintään viidelle tuotteella/vuosi (2025-)

Toimenpiteiden vastuuhenkilö(t):

4. Ympäristökasvatus

- Otamme ympäristökasvatuksen vuosikellon käyttöön. (2025-)
- Lisäämme ympäristöaiheisia jumalanpalveluksia ja luontohartauksia (2025-)
- Järjestämme ympäristökoulutusta työntekijöille ja seurakuntalaisille sekä mahdollistamme osallistumisen Kirkon ympäristöpäiville. (2025-)
- Tiedotamme ympäristöohjelmasta ja sen edistymisestä säännöllisesti seurakunnan viestintäkanavissa. (2025-)
- Selvitämme mahdollisuutta Vihreiden ripareiden käyttöönottoon. (2025-)

Toimenpiteiden vastuuhenkilö(t):

5. Jätehuolto ja kiertotalous

- Kehitämme jätteen lajittelua kaikissa kiinteistöissämme. Lisäämme kierrätysastioita ja parannamme lajitteluohjeistusta.
- Kehitämme seurakunnan kiertotalousosaamista.

Toimenpiteiden vastuuhenkilö(t):

6. Ruoka ja keittiöt

- Vähennämme ruokahävikin määrää.
- Luovumme kokonaan muovia sisältävistä kertakäyttöastioista (2025-)
- Lisäämme kasvisruoan käyttöä/tarjoilua.
- Lisäämme lähiruoan, kauden kasvien ja luomutuotteiden käyttöä seurakunnan tilaisuuksissa ja ruokailuissa.

Toimenpiteiden vastuuhenkilö(t):

7. Energia, kiinteistöt ja kiinteistöhoito

- Toteutamme energiakatselmuksen seurakunnan kaikissa tiloissa. (2025–2026)
- Nostamme uusiutuvan energian osuuden 40 prosentista 50 prosenttiin. (2025–2026) (Kytös Hiilineutraali Kirkko -ohjelmaan)
- Kehitämme ympäristömyönteistä puhtaanapitoa ja luovumme ympäristöä kuormittavista puhdistusaineista.

Toimenpiteiden vastuuhenkilö(t):

8. Hautausmaat ja viheralueet

- Toteutamme hautausmailla kulttuuri- ja luontoarvojen inventoinnin vuoden 2026 loppuun mennessä.
- Lisäämme niittyalueita mahdollisuuksien mukaan.
- Rakennamme lisää hyönteishotelleja hautausmailla.
- Lisäämme hautausmaahenkilöstön ympäristökoulutusta.

Toimenpiteiden vastuuhenkilö(t):

9. Metsät ja muut luonnonalueet

- Laskemme metsien ja muiden luonnonalueiden hiilensitomiskapasiteetin. (hiilivarastot ja hiilinielut) (2026-2027)
- Selvitämme seurakunnan alueen METSO-kohteet (2026-2027)

Toimenpiteiden vastuuhenkilö(t):

10. Liikenne

- Järjestämme kiinteistöillemme sähköautojen latauspisteitä (2026–2027)

Hyväksytty Kirkkoneuvostossa 24.9.2024.

